

هعبس و دحاو فرح یرب ط نایب رد فرحا هبی تق نبا و

- فئاطلا خیش مالک رد هبی تق نبا نایب حیجرت
- فرحا هعبس زالماک یانعم نآرق رد نیوکت نیودت

رد هبیتق نبا نایب حیجرت هفئاطلا خیش مالک

دندومرف .مدوب لوا هرقف .مدوب هوزج مشش هحفص

دارملا سیل ٲنأب تعمس امک یزارلا یلع لکشا اُمع باجأ یناثلل دیهشلا و
نآل رتاوتملا راصحنا دارملا لب رتاوتم عبسلا هذ نم درو ام لک نأ اهرتاوتم
مهریغ نع اَلضف ُذاش ةعبسلا نع لقن ام ضعب ِنإف ،تءارقلا هذ نم لقن امی
اذه :هنع اذه لقن دعب هطبس لاق و .یهتنا ،نأشلا اذه لهأ نم ةعامج هقّقح امک
،نادجولا هب دهشی امک هریغب هبتشی ال رتاوتملا «ظ نوکل» نکل اّدج لکشم
[1]یهتنا

هک ییاج نآ ات .دوب هچ دیهش شیامرف هک مدرؤا هیلعلا دصاقم زا ،مدیرک تبحص هک یاهتفه ود نی
،متشه دلج قئادح رد .دوبن یزار رخف باوج هب رطان اَلصا دیهش شیامرف هک دش نی ،مدیم اَلعف ام
،مدوب تفه و دون هحفص

هجو ربانب .تسا بوخ هتکن نآ رکذت .دندومرف ار شیامرف نایاقا هتحابم رخآ رد لبق هتفه
هچ «اهرشنن و اهزشنن» اب «کلام و کلم» تئارق فالتخا دندومرف هفئاطلا خیش هک یحلصا
رد خیش موحرّم .دینک هعجارم ناتدوخ هتفه نیب ار نآ لیصفت .منکیم ضرع ار نآ هصالخ .دوشیم
موحرّم .دوب یربط فورعم رسفم لوق یکی .دنتفگ فرح هعبس هب عجار لوق دنچ لوا نایبت همدم
مدید رازفامرن رد هک نم ،مدرک ضرع دیاش یتقو کی .دنکیم لقن یربط زا یلیخ نایبت رد خیش
همدم رد .تسا و مالک هب رطان یلیخ ناشیا تسه هچ ره .دوب دروم دصراهچ ای دصیس یالاب دیاش
؟تسیچ فرح هعبس رد یربط فرح بخ .دنروآیم ار وا لوق مه

.تسا تینهذ نامه شتینهذ ،هدوب یفاک تیاور رودص نامز رد فرح هعبس زا رثأتم هک یربط
هدرک ضرع اَلبق ار اهنیا .دوب هدشن ضوع تینهذ نی .تسا هدوب موس نرق رد .تسا ۳۱۰ رد شتافو
مه (321م) یواحت هک تسا ینامه یربط نهذ رد ،فرح هعبس و یاضف رد .تسا یفیطل تاکن و مدوب

فرح هعبس.دندومرف نایبت همدم رد مه (۴۶۰م) خیش موحرّم و [3][2]هباحصلا تعستا:دیوگیم
و دنکیم حیرصت یواحت و یربط .دوب هدرک ادیپ تعسو تافدارم اب ینعی ؟تسا انعم هچ هب
نآ هک دیوگب نم هب رگا دیوگیم .تسین شدروم شش ،«فرح هعبس یلع نآرقلا لزن» دیوگیم
مه یواحت .تسا هدش وحم !؟مهذب روطچ وت هب نم ،تسین اهنآ میوگیم ،هذب نم هب ار تئارق شش
نیم لسم تسد رد و تسا هدش وحم فرح هعبس زا فرح هتس دیوگیم مه یواحت .دیوگیم ار نیمه
هعبس و تینهذ رد نوچ ؟دیوگیم ار نیا اچ .تسا هدش وحم دناهداد ماجنا ءارق هک یراک اب .تسین
دوب نیمه و نهذ رد .«هلل اءاعا اوبذک» دندومرف ترضح هک ینامه ؛دذعت و هعسوت نامه ینعی فرح
رگدی و تسا هدش وحم شدروم شش ،«اوبذک» دندومرف اماما هک یفرح هعبس نآ زا بخ دیوگیم
.درادن حیضوت و مه اَعقاو ؛تسا نیا ،دنمیم نآ رد یربط هک یزیچ .تسه اهنآ زا یکی اهنآ ،تسین
نُورْخُ سَیَوَ تَبِجْعَ لَب» لیذ طقف ،منک ادیپ مه ار رگدی یاج کی هک متشگ لصفم ار وا ریسفت نم

اچ چه اما ،منکی م نایب ار نآ لصفم رگید یاج رد [5]دیوگی م دعب و دیوگی م ار یمالک «[4] هک ییاه هزیاج نامه هیبش .دراد هزیاج درک ادیپ یسک رگا منکی م ضرع یخوش هب .تسا هتفگن .مدرکن ادیپ هک نم .دناهداد هلاوح «تبعج» و «تبعج» لید هک هچ نآ .دش شتبحص رتولج

دعب .تسا هدش وحم و تسین فرحا هعبس زا تئارق شش دیوگی م .تسا ریگ یربط منکی م ضرع تریسفت رد تدوخ ،یاهدروآ ار تئارق راهچ و تسیب و یا هتشون باتک تدوخ یربط یاقآ میوگی م فرحا هعبس عجز هک اهنای دیوگی م ؟تسیچ تئارق فالتخا نیاسپ ،یروآیم ار تئارق زا همه نیاسپ مزال نیاسپ .تسا دحاو فرح ءارق رد جایار فالتخا دیوگی م هک دناهداد تبسن یربط هب مه همه .تسین اب .تسا فرح کی ،تسا ام نیب هک هچ نآ ،تسین هک اهنآ زات شش نوچ .تسا شفرح زایریگ تبات وازن و دشاب روهشم هک اچ ره .دیوگی م مه ررکم .دراد لوبق وازن تافالتخا نیاسپ همه هکنیاسپ یقطنم حیضوت چه م مه فیم نم هک ییاج ات ؟دینکی م تسرد روطچ ار ددعت نیاسپ میوگی م بخ .دوش دعب ،تسا دحاو فرح ییوگی م وت .درادن ،تسا دحاو فرح هکنیاسپ اب ،دوجوم تئارق ددعت یارب یلوقعم و تئارق ددعت و ررکت همه نیاسپ دحاو فرح کی هک دوشیم روطچ بخ .دنتسه مه تئارق نیاسپ هک ییوگی م .درادن یه یجوت نآ یارب !؟دشاب هتشاد

دنینک تحار ار ناشدوخ ،درادن هیجوت نآ یارب یربط هک یزیچ نیاسپ دنه اوخیم هفئاطلا خیش موحرم فرح روطچ .میتفایم ریگ ،میورب ار یربط هار رگا .تسین یربط لوق هوجولا حلصا دنیوگی م اذل ؛تسا تسرد دحاو فرح هک تسا نیاسپ هوجولا حلصا دنیوگی م اذل !؟دیآیم رد روح ددعت همه نیاسپ اب دحاو الاح سپ .«دحاو دننم لزنی دحاو» نآرق هکلب .تسا تئارق شش نآ هب طوبرم هلالا ادعا اوبذک هک تسین نیاسپ ،فرحا هعبس یارب هجو نیرتهب دیوگی م ناشیاسپ ؟دیوگی م هچ فرحا هعبس تیاور رد .تسین دوجوم و تسا طلغ هک تسا یفرحا هعبس ،درک انعم واهک یفرحا هعبس ،دیوگی م یربط نآ .دنکی م انعم هبیتق نبا هک تسین نیاسپ ،تسا تسرد هک یفرحا هعبس .تسا دحاو فرح اضف نآ بجعت .درک یربط هک ییانعم هن .تسا تسرد ،دنکی م انعم ار فرحا هعبس هبیتق نبا هک یروط ... دهوب دادغب رد هبیتق نبا هک تسا نیاسپ

نورخا لاق و« دیامرفیم همدم رد .دهدیم تبسن یربط هب ار هحیصف تاغل خیش موحرم :درگاش هراتخا یذل وه و [ضعب نم حصفا اهضعب لئابقلا نأل ،هحیصفا تاغللا نم تاغل عبس یلن لزن]» .[6]یربطلا

ار واریسفت ریغ دنه اوخیم هک ناشیاسپ .دش ضرع هتحابم رد هک یحیضوت نامه اب ،هلب :داتسا شدوخ دعب ،درک درارمالس نب مساق لوق ادتبا یربط ؟درک انعم هچ ار هحیصف تاغل .دنیوگی م مه وادوخ رب ،تشاد مالس نب مساق رب وادوخ هک یدرنامه دشاب ناتدای رگا .تسا تاغل هک تفگ هکنیاسپ روطنم .میدنواخ ار یربط همدم .میدرک هتحابم ار اهنای یددعتم تاسلج رد رتولج .دوب دراو .دنراد هراشا نآ هب اهنت خیش موحرم

اهنآ زایکی اهنت ،تسین هک ات شش :تفگ طوق ،تئارق ددعت یارب یربط هک تسا نیاسپ ضرع فالتخا نآ هب یطبر تئارق ددعت نیاسپ تفگ ؟دینکی م راک هچ ار تئارق ددعت نیاسپ بخ .تسه .تسا رفک هک هتفگن ،تئارق فالتخا نیاسپ رد دحا اما ،تسا رفک فالتخا نآ رد ءارم نوچ ؟اچ ،درادن تئارق یاضف رد ار فالتخا نیاسپ لمسم نیاسپ همه ،تسا رفک هک هتفگن یسک ،بخ یلیخ لکشم نیاسپ و ؟دینک روح ددعت اب ار دحاو فرح دیه اوخیم روطچ اما ،دناهدرک لبققت یجودم رما ناوئعهب .مدرکن ادیپ یحیضوت نآ یارب مدرک صحفت نم مه هچ ره .دراد ار

هک مه خیش موحرم .ماه دروآ هی کدف رد .[7]دنکی م درار یربط یهاتوک هلصاف اب بلاطیبا نب یکم فرحا هعبس نوچ ؟اچ .تسا هوجولا حلصا هبیتق نبا فرح دنیوگی م ،دوب بلاطیبا نب یکم رصاعم اب و هعبس انعم هب «فرحا هعبس» مه و تسا تسرد «هللا ادعا اوبذک» مه هک دنکی م انعم یروط ار

ات شش تفگ هک یربط ؟دیروای ار ات تفه دیه اوخیم روطچ خیش بانج .تسا تسرد ،هعبس دوجو هک دوب نیاهبیتق نبا لوق دیوگیم ؟تسهه روطچ .تسهه نآ یات تفه دنیامرفیم .تسین اهنآ زا ،هن ،دیناوخب روح ود ار هژاو کی ای دیناوخب روح تفه ار هژاو کی هک تسین انعم نیاهبیتق تفه نیاهنآ زا یکی .دننک فالتخا روح تفه هک تسا نکمم عارق .فالتخال نکمم عون تفه ینعی تفه .تسا «اهزشنن» و «اهرشنن» شرگید روح کی .تسا «کللم» و «کلام»

ار هوجولا حلصا نیاهبیتق امش لیلد میوگیم ؟دننک راک هچ خیش موحرم باسح نیاهبیتق دوشیم مولعم سپ .دیناوخب ار دننکیم فالتخا عارق هک هچ نآ دناه دومرف همئا دن دومرف ؟دیوگیم ای تسهه هبیتق نبا لوق قبط .تسین اهنآ زا ات شش دیوگب یربط هکنیا هن .تسهه ات تفه هک عارق یتقو یلو .تسین نورب ات تفه نیاهبیتق دیناوخ عارق هک یناهنیا همه ،هلب ؟تسین فرح .تسا هبیتق نبا فرح شش نآ زا فرح کی صاخ هیآ رد ناشفالتخا دروم دننکیم فالتخا هک وا نوچ ؟اچ .دینک ادپ عارق فالتخا زا یرگید دروم رد دیاب ار دیوگیم هبیتق نبا هک یرگید «کلام» یرگید و دیناوخب «کلام» یکی یراق ود .تسا عارق فالتخا یناعم هب فرح هعبس دیوگیم دننک فالتخا فلتخم یاههویش و عوضاوم رد عارق هک نکمم عون تفه ینعی دیوگیم وا .دیناوخب

نیاهبیتق هک دنیوگیم ار «هللا ادعا اوبذک» مه ینعی .دننک تحارخیش موحرم حیضوت نیاهبیتق یلیخ .تسا دوجوم نآرق رد اهنآ لک هک تسا تسرد «فرح هعبس» مه و تسا تسرد دحاو فرح هک تسا اب دوب خیش شیمارف نیاهبیتق ادپ نآرق رد دیناوتیم ار نآ دروم تفه ره ینعی .تسا نشور .دراد رب رد ار یفرط هتکن .مدرک ضرع لبق هتفه هک حیضوت

ات ود هکنیا اب ،دحاو فرح دوشیم «کلام» و «کلام» ،فرح هعبس یناعم رد خیش راتخم یور نیاهبیتق ؛اتراهچ نیاهبیتق اما .تسا فالتخا عون کی نوچ ،تسا دحاو فرح مه «اهزشنن» و «اهرشنن» اما .تسا تخیری ینعی .دننک نافرح ،«اهزشنن» و «اهرشنن» فالتخا رانک رد «کلام» و «کلام» فالتخا عون ود .تسا تخیر روح ود «اهزشنن» و «اهرشنن» فالتخا تخیر اب «کلام» و «کلام» رد فالتخا و بوخ هتکن نیاهبیتق .تسا هملک تئییه رد فالتخا نآ و تسا هملک هدام رد فالتخا نآ .تسا فالتخا دوشیم طوبرم هفئاطلا خیش شیمارف حیضوت هک تسا یفرط

۲۱۹ص ۷ج (نيسردملا ةعامج-ط) ةمالعلال دعاوق حرش یف ةمارکلال حاتم[1]

مهظافلا تفلخ نإو , هيناعمب هولتي نأ كلذ ي مهي ل عسوف ؛(۱۱۶-۱۱۷ /) راثآلا لكشم حرش[2] مهي ل عاب هأرق ي تال ملسو مهي ل علال ي لص مهي بن ظافلا اهب هنولتي ي تال

لمع ماقم رد و هدش كورتم ،انعم هب ميرك نأرق تئارق ،موس نرق رد دنچ ره :مهم هتكن :هي كدف[3] ،دوب يقاب زونه فرح ةعبس مهف رد ..و كلام و بهو و هنيىع نبا يانبم اما ،دشيم باسح ركنن تسم تئارق فالتخا ديوگيم هك دربم مه یربط زا مان ،بهو و نایفس زا ریغ ربالا دبعا نبا لقن رد اذل و و تسنادیم دحاو فرح ارجیار تئارق ددعت مه یربط ینعی ،تسا دحاو فرح یگمه نییقار و نییندم نبا مهف قبط فرح ةعبس یناعم هکنیا رگید دهاش و ،تسین ام تسد رد فرح شش هک تفگیم اذل نیب زا فرح شش دیوگیم مه وا هک تسا یواحد نخس دوب یقاب موس نرق رد زونه شرئاطن و هنیىع مولعم دهام نبا راک یگنرز و تیمها اجنیا زا و ،دوب ترورض نامز رد اهنآ هب زاین نوچ تسا هتفر یانبم هب هنیىع نبا یانبم زا ار فرح ةعبس یناعم شدوخ راک اب و ،درک رپ ار ألخ نیاهبیتق دوشیم داریا یربط هب ةنابلال رد بللایبا نب یکم ،تشذگ لاس دص وا راک زا یتقو اذل و ،داد قوس دیدج تاءارق دیوگیم ،تسین فرح شش و تسا دحاو فرح رب طوق نامثع فحصم دیوگیم اچ هک دریگیم قبط هک تسا نشور ،دشاب ةعبس فرح زا فرح کییگمه هکنیا هن و تسا ةعبس فرح عزج هجیار نامه دوصقم و ،تسین نآرق طفل فدارم هب یدمع تئارق یناعم هب فرح ةعبس الصا ،انبم نیاهبیتق

نیا قبط مه یربط سپ ، دشاب هلمتحیال ای مسررلا هلمتحی هاوخ ، تساءارق طسوت هلو قنم تاءارق فحصم هک تفگیم هنیعی نبا یانبم قبط هکلب ، درادن یلکشمالصا ةنابلال فرح اب انبم هب لقن دمعت ، نامثع فحصم رد تفگیم ینعی ، دراد هددعت تاءارق دنچ ره دراد فرح کی اهنت نامثع تشادرب نیاقفاوم یلیخ ریسفت همدقم رد و تربع تمسق کی دنچ ره ، درادن دوجو ادخ مالک فدارم رد تساحیرص هک یواحط مالک اما ، تساهدوب نیاشیاهن دوصقم تفگ ناوتم اعومجم اما تسین . تساهدوب یمدرم و یلیهست یاهفدارم ، رگید فرح شش هکنیا

۱۲ : تافاصلال [4]

وأمهادحإب لیزننللا ناکأ :لاق نإف ؛(۲۲/ ۲۱) رکاش ت نایبالا عماج = یربطلال ریسفت[5] مل هنإ :لیق ؟نیترم فرح لیزنن نوکی فیکو :لاق نإف .امهیتلکب لیزننللا :لیق ؟امهیتلکب اذهلو ،امهیتلکب نیتاءارقالاب أرقی نأ ملسو هیلع هللال یلص رمأ هنکلو ،ةرم لزناًمنإ ،نیترم لزنی کلذیف انلق یذلال وحنبو.ةیفافکلال هیف امب هنن نایبالا هیف هللال ءاش نإ یصقتسنس عوضوم .لیوأتلال لهأ لاق

۷ص ۱ج نایببطلال ریسفت [6]

وهف ،هیف فللخا امم فحصملا طخ قفاوام نأ ،هنم رارقإ اذهف؛(۵۲:ص) تاءارقالا یناعم ننع ةنابلال[7] قفاوی امم هیف فللخا ام عیمج نأ :هلوق نم مدقت دقو.هیللإ انبهذا ملثم یلع ،عبسلال فرحال نم ضقانتم بهذم اذهو.اهب لمعلال کرت ةتسلال فرحال نأو ،دحاو فرح وهف ،فحصملا طخ

نآرق رد نیوکت نیودت فرح هعبس زا لماک یانعم

دوشیم هدرک راک هب عون یانعم هب فرح: درگاش

میدرک هثحابم ام هک یزیچ نآ قبط. مدرک ضرع رتولج، هن ای تسا تسرد هجو نیا هکنیا رد: داتسا اما، تسه مه دروم داتفه ات اهاج زا یلیخ رد و تسا دروم لهج نازیمل رد هک فرح هعبس هوجو نیا فرح هعبس یلصا یانعم اهنیا زا مادکچیه. دناهتفگ میدق زا هک تسا ییاهنیمه هوجو نیا صخاش سپ. تسا «هعبسلا یلع ءیشالا عیمج یح» نازو هب فرح هعبس. مدوب هدرک ضرع ار نیا. تسین هداد ار ملع لک، هداد شدوخ یلو هب ار شباتک لاعتم یادخ، تسا نیوکت نیودت میرک نآرق نوچ ررکم. تسا یمهم بلاطم اهنیا. «هلل باتک نم کلذ ملع». تسا نیوکت نیودت، باتک نوچ. تسا. تسا رتبا رخآ ات ام یاهثحب نیا همه، مینادن ار نآرق هرهوج نیلقث تانایب زا ام رگا مدرک ضرع ینشور ماظن کی تحت رگا اما. دوشیم نیگنس و دسریم ضومغ هب و میدرگیم رب و میوریم ینعی انعم نآ هرهوج یتقو، تسیچ نآرق هک دنیوگیم مالسلایلع تیبل لاه و میرک نآرق دوخ هک دشاب هعبس نیا رب و. درادن یلکشیم چیه، تسا نیوکت هعبس نازو هب هک یفرح هعبس تقو نآ، دش عرفتم اهرا تخم نآ رب ای. دشاب ات دصنپ ولو. دوشیم عرفتم تئارق همه، انعم نیا هب فرح هیما لسا تما دادعت هب تفگ یزار لصفلاوبا مدرک ضرع لبق هسلج هک یراتخم نامه. دوشیم تسین تئارق تفه یانعم هب ات تفه نیا اذل. میشاب هتشاد راتخم میناوتیم.

رطنل انعم او هیف رکف او ٲیدحل اذه لكش تسأ تلزل الو» دیوگیم، هتشاد راک صصخت هک یرزج نبا

دیدیم وا دینیبب. تشاد لاکشا تلح نم نهذ رد لاس یس ٲیدح نیا؛ ^[1] «نسن نیٲالثو ٲین نم هک یزیچ نیرخآ. دنک فاص ار نآ تسناوتیم تشاد هک یتاعالطا اب ینعی. دیآیم رد روج هک رد ار اهنیا. تسا نآ هب کیذن هک تسا هبیتق نبا فرح نیمه، مدشعناق و داد نم هب ادخ دیوگیم هک اهباتک نایاپ ات ار رشنللا همدم. تسا دوجوم مه نآ یاه لیاف و میاهدرک هثحابم رشنللا هٲئاطلالخیش هک ینیمه ینعی. تسا هدرک عناق ار یرزج نبا نایب نیمه. میدرک هثحابم میدیسر. تسا نیمه ٲیدح یانعم نیرتهب دیوگیم و دوشیم عناق مه یرزج نبا، تسا هوجولا حلصا دیوگیم یهجو نآلا. دشیم عناق رتشیب، تفریم نیودت و نیوکت تقباطم یانعم غارس یرزج نبا رگا بخ. میشاب هتشاد تئارق تفه دیاب هژاو کی رد هک تسین انعم نیا هب زگره هتفگ یرزج نبا هک کی میسریم هژاو کی هب یتقو. تسا فالتخا زا نکمم عون تفه یانعم هب دیوگیم یرزج نبا هکلب وا فرح اب اهنیا، هدش هدناوخ روج دصنپ ای هدش هدناوخ روج هد، هدش هدناوخ روج ود ای هدش هدناوخ روج. درادن یتافانم.

رگید. تسا هدرک تحار فرح هعبس یانعم رد تئارق فالتخا هلاسُم زا ار شدوخ یرزج نبا ینعی زا نکمم عاوناب هعبس یانعم هب دیوگیم. تسا تئارق فالتخا یانعم هب فرح هعبس دیوگیم دنکیم زاب وا یارب ار هنیمز. هدش بوخ یلیخ نیا. تسا فالتخا

یاضف و هعیشلل یرکذ رد لوا دیهش موحرُم؛ دوش یراک، تسهالاح هک یتاناکما اب دوب منهد هب زورما و نیفلانم زا دش ثحب لصفم مه ناشیا زا دعب. تسا هدرک حرطم ار رشح تئارق رتاوت، هعیش هٲ کحم ار لوا دیهش یاعدات دوش عورش یاهژورپ تسه هک یتاناکما اب ام نامز رد نآلا. ناشیا نیقفاوم

رد تاناکما نآلا .تسا روطچ ناشفرح ،دنتشاد نامز نآ رد هک یتاعالطا اب دیهش دنیبب .دندنزب
یزیچ هچ دیهش نهذ رد هک دندنزب کحم ار اهنیا .تسه اهرازفامرن و اهباتک همه نیا ،تسا دایز ام تسد
وهس اما دنا هتفگ ار نیا لوا دیهش مییوگب روح نیمه .تسا رتاوتم رشع دنا هتفگ هک هدوب
زا دنیوگیم ار دنتسه رتولج هک همالع !دنتسه رثأتم یرزج نبا زا مییوگب ای !هدش ملق ای ناسلا
!دشاب هدوب رثأتم یرزج نبا زا لوا دیهش هک تسین روطنیا هکیلاحرد .دنتسه رثأتم هماع

[1] (۱/ ۲۶) رشعلا تاءارقلال یف رشنلا